

Жаткович Григорій Ігнатій Павлович (02.12.1886 – 1967) – громадсько-політичний діяч Закарпаття. Народився в с.Голубине Березького комітату (Свалявський район Закарпатської області) в сім'ї сільського нотаря, згодом головного секретаря американської організації «Соединение». Батьки Г.Ж. переїхали до США (1981), де обрали місцем проживання м.Пассайк (штат Нью Джерсі). Після закінчення початкової і середньої школи в Нью-Йорку, навчався у коледжах св.Вікентія (Нью-Йорк) та св.Духа (Піттсбург), а згодом студіював право в Пенсільванському університеті (Філадельфія). Деякий час працював юридичним консультантом фірми «Дженерал Моторс», а з літа 1918 почав активно займатися політичною діяльністю. Вступивши до «Американської ради угро-русинів», він досить швидко став лідером цієї організації. Саме Г.Ж. очолив делегацію американських русинів на Середньоєвропейському конгресі у Філадельфії (листопад 1918), де закарпатців визнали окремим народом і включили до Середньоєвропейського Державного Об'єднання. Притримуючись прочехословацької орієнтації, Г.Ж. виступив ініціатором скликання Національної ради русинів у Скрантоні, а згодом проведення плебісциту (грудень 1918). Згідно з результатами голосування 67 відсотків опитаних виявили бажання жити в складі ЧСР на правах автономії. Г.Ж. очолив американську делегацію на Закарпаття (лютий 1919), виступив співорганізатором утворення «Руського клубу» в Ужгороді (17 квітня 1919), сприяв об'єднанню народних рад в Ужгороді, Хусті та Пряшеві в єдину Центральну Руську Народну Раду (8 травня 1919), яка прийняла рішення про входження Підкарпатської Русі до Чехословаччини на правах автономії. Г.Ж. разом з А.Бескидом і А.Волошином входив до делегації, яка 23 травня 1919 була прийнята президентом ЧСР Т.Масариком. Останнього ознайомили з рішеннями ЦРНР і довірили представляти інтереси закарпатців на Паризькій мирній конференції. Після включення Підкарпатської Русі до складу ЧСР Г.Ж. був призначений головою Руської автономної Директорії, а згодом першим губернатором краю (квітень 1920). Він вимагав від Праги негайного проведення виборів до чехословацького парламенту, приєднання Пряшівщини до Підкарпатської Русі та практичне вирішення проблеми автономії. Коли ці його вимоги були відкинуті Т.Масариком, Г.Ж. 17 березня 1921 подав у відставку, яку президент ЧСР задовольнив 13 травня 1921. Свою короточасну діяльність на посаді голови Директорії і губернатора краю Г.Ж. детально описав у книзі «Открытие-Экспозе бывшего губернатора Подкарпатской Руси» (1921). Емігрувавши до США, Г.Ж. працював юрисконсультom Піттсбурзької греко-католицької єпархії, ста головою Американської Руської Народної Ради, деякий час редагував журнал «Карпатець» (1941-1943), на сторінках якого інформував читачів про політичне і культурне життя Закарпаття. Спочатку піддавав різкій критиці чехословацький уряд, звинувачуючи його у невиконанні взятих на себе зобов'язань, а згодом, навпаки, проводив прочехословацьку політику. Знаходячись на еміграції, підтримував близькі відносини з А.Волошином, А.Штефаном, братами Бращайками та іншими провідними діячами краю.

Література: Штефан А. За правду і волю: Спомини і дещо з історії Карпатської України. – Друга книга. – Торонто, 1981. – С.230-234, 237-240, 245-250, 258-264; Шандор В. Спомини. – Т.1. Карпатська Україна. 1938-1939. – Ужгород, 1996. – С.27-29, 32-34, 36-40; Магочій П.Р. Формування національної самосвідомості: Підкарпатська Русь (1848-1948). – Ужгород, 1994. – С.179; Павленко Г. Діячі історії, науки і культури Закарпаття. Малий енциклопедичний словник. – Ужгород, 1999. – С.75-76; Пагирия В. Відлуння Карпат. Сторінки історії. – Ужгород, 1994. – С.44-45. **М.М.Вегеш**